

Posudek diplomové práce

Název diplomové práce:	Postavení ženy ve společnosti ve starozákonní a novozákonní perspektivě
Autor diplomové práce:	Zdeňka Provazníková
Vedoucí práce:	Doc. Dr. Mireia Ryšková Th.D.
Oponent:	Dr. Markéta Koronthályová
Akademický rok:	2007-08
Datum:	22. 5. 2008

Zdeňka Provazníková se pro svou práci nechala zaujmout v české odborné literatuře dosud méně často zpracovávaným tématem, a to postavením ženy, možná ještě spíš rolí či obrazem ženy v biblickém textu. Ženské biblické postavy jsou poměrně častým námětem všelijakých pastoračně či spirituálně zaměřených prací, málo však byla tomuto tématu věnována skutečně odborná pozornost. Autorka člení svou práci na 3 kapitoly, z čehož třetí je vlastně závěr. První a druhá jsou vymezeny tematicky, tedy starozákonní a novozákonní perspektivou.

V kapitole věnované starozákonní době (jejíž obecnou sociálně kulturní charakteristiku z ženské perspektivy autorka v úvodu podává) a vybraným ženským starozákonním postavám zpracovává Z. Provazníková především texty, které jsou spojeny s knihou Genesis, která ji z důvodů „počátků“, jak uvádí v úvodu, zajímala nejvíc. Věnuje tedy pozornost Evě, Sáře, Rebece, Ráchel a Lee. Své pojednání o starozákonních ženách uzavírá příběhem Rút, snad i pro její spojení s rodokmenem Ježíše Krista. V druhé kapitole, jež je věnována době novozákonní (opět se sociálně kulturní charakteristikou), je představen příběh jediné ženy, a to Marie, matky Ježíšovy, s odůvodněním, že ženy v Novém zákoně zdaleka nejsou – z hlediska konkrétních příběhů – tak výraznými protagonistkami, jako je tomu v některých částech Starého zákona. s tím nelze než souhlasit, protože v Novém zákoně jsou buď jména bez příběhu nebo příběhy beze jmen (jistou výjimku tvoří Marie a Marta, s nimiž je spojena 1 epizoda v Lk a 1 v J). Autorka spíš měla takovéto informace výrazněji uvést.

Na práci lze ocenit autorčinu snahu vidět vybrané ženské postavy v dobovém kontextu a aktualizovat jejich příběh pro současnost. Autorka je přesvědčena, že příběhy biblických žen jsou nosné a přínosné i pro současného čtenáře. To se jí myslím podařilo ukázat. K obecným historicky zaměřeným pasážím není třeba mít zvláštní připomínky, protože tu autorka vychází z odborné literatury. Slabší se mi jeví práce s vlastními biblickými texty, kde není vždy zřejmé, na jaké rovině se autorčiny úvahy a rozbory pohybují. Zásadně je tu málo odlišena rovina textu a rovina historické skutečnosti. Závěry o pramatce Evě jsou tak nejspíš na rovině spirituální, těžko pro ně hledat skutečnou oporu v textu. Ve všech případech by se bylo slušelo pracovat mnohem intenzivněji s biblickými komentáři a monografiemi, než jak to autorka zvládla. Víím, že její možnosti byly – ne z její viny – limitovány především časovým faktorem, bohužel se to na kvalitě práce podepsalo. Téma samo mi přišlo zajímavé a bylo by opravdu velmi užitečné všimnout si nejen protagonistek, ale vůbec obrazu ženy v biblických textech. Pro Nový zákon by to byla práce velmi přínosná a bylo by bývalo možné navázat i na některé odborné práce z oblasti feministické exegeze, právě proto, že protagonistek je relativně málo, ale „ženského“ (dosud ne zcela vytěženého) materiálu domnívám se podstatně víc.

Práce tak zůstává někde na polovině cesty, což je škoda. Po formální stránce je práce na pohled velmi úhledná, bohužel v ní díky spěchu zůstaly neopravené překlepy a pravopisné nedostatky (v samotném úvodu jsou hned tři). Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení v rozmezí **velmi dobře – dobře**.

Markéta Koronthályová